

TÁJÉKOZTATÓ

Folytatódott a fizetési kártyás forgalom dinamikus bővülése

Budapest, 2019. szeptember 16. – 2019. második negyedévében újfent bővült a fizetési kártyás infrastruktúra mind a fizikai kereskedői elfogadóhelyek, mind az elfogadóhelyeken üzemelő POS terminálok száma tekintetében. További fejlődés volt tapasztalható az érintéses technológia terjedése szempontjából is. Ezeknek is köszönhetően folytatódott a fizetési kártyás vásárlási forgalom dinamikus bővülése, meghaladva a 17 százalékot a tranzakciók darabszáma, valamint megközelítve a 21 százalékot azok értéke vonatkozásában. A hazai kártyákkal belföldön lebonyolított tranzakciók mellett jelentős, 30 százalék feletti növekedést mutatott a külföldi forgalom, és egyre jelentősebb súlyt képviselnek az internetes vásárlások is. A fizetési rendszerek forgalma 2019 második negyedévében kismértékben nőtt, a pénzforgalmi likviditás változatlanul bőséges.

A hazai pénzforgalmi szolgáltatók által vezetett fizetési számlák száma 2019 második negyedévének végén 10,6 millió körül alakult, ami nem mutat számottevő változást a megelőző negyedévhez képest. Ezen belül az elsődlegesen fizetési célú fogyasztói számlák tekintetében sem történt jelentős változás, számuk változatlanul közel 6,7 millió volt. Ugyanakkor – elsősorban a lakossági kártyák közel 50 ezer darabos növekményének köszönhetően – folytatódott a hazai kibocsátású fizetési kártyák számának emelkedése, 2019 második negyedévének végén számuk megközelítette a 9,5 milliót. Mindemelett a fizetési kártyák számának alakulása tekintetében továbbra is meghatározó az érintőkártyák terjedése, számuk 2019 első negyedévéhez képest több, mint 144 ezerrel bővült, így arányuk az összes fizetési kártyán belül 2019 második negyedévének végén meghaladta a 81 százalékot.

A hazai pénzforgalmi szolgáltatók fizetési kártya-elfogadói hálózatában a korábbi negyedévekben megfigyelhető enyhe csökkenés után ismét növekedett a fizikai kereskedői elfogadóhelyek, továbbá az elfogadóhelyeken üzemelő POS terminálok száma. 2019 első negyedévének végéhez képest közel ezer elfogadóhellyel és 3 ezer – döntően érintéses fizetést lehetővé tevő – készülékkel több állt a vásárlók rendelkezésére, számuk így rendre 115 ezer, illetve 147 ezer felett alakult. Az érintéses fizetést lehetővé tevő POS készülékek száma a több, mint 2 százalékos növekedés eredményeként 2019 második negyedévének végén meghaladta a 128 ezret. Az előző negyedévben megfigyelt csökkenés után újfent növekedés volt tapasztalható az internetes elfogadóhelyek tekintetében is, számuk az előző negyedév végéhez képest több, mint ezer darabbal nőtt, így megközelítette a 13 ezret, ami közel 9 százalékos bővülést jelent.

Tovább folytatódott a hazai kibocsátású fizetési kártyákkal lebonyolított vásárlási forgalom dinamikus bővülése. A belföldi tranzakciók száma és értéke tekintetében rendre mintegy 17, illetve 21 százalékos bővülés történt 2019 második negyedévében az előző év azonos időszakához képest. Ennél is jelentősebb, 30 százalékot meghaladó bővülés volt tapasztalható a hazai kibocsátású fizetési kártyákkal külföldön lebonyolított tranzakciók száma és értéke tekintetében. Mindezek eredményeként az év második negyedévében a lebonyolított vásárlási tranzakciók száma meghaladta a 244 milliót, értéke pedig a 1 850 milliárd forintot, amelyből a belföldi tranzakciók több, mint 223 millió darabbal, illetve közel 1 610 milliárd forinttal vették ki a részüket. Továbbra is figyelemre méltó a kártya

fizikai jelentését nem igénylő internetes vásárlási forgalom bővülése a megelőző év azonos időszakához viszonyítva. A belföldi tranzakciók esetében a darabszám és érték tekintetében rendre közel 30, illetve 42, a külföldiek vonatkozásában mintegy 38, illetve 43 százalék a növekedés. Arányuk az összes vásárlási tranzakción belül darabszám és érték tekintetében már megközelíti a 14 és 21 százalékot. A magyarországi fizetésikártya-elfogadó hálózatban hazai kártyákkal lebonyolított érintéses tranzakciók aránya a fizikai elfogadóhelyeken történt kártyás vásárlásokon belül megközelítette a 92 százalékot, ami több, mint 6 százalékpontos növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest.

A hazai kibocsátású fizetési kártyákkal belföldön lebonyolított készpénzfelvételek tekintetében közel 2 százalékos csökkenés volt tapasztalható 2019 második negyedében a megelőző év azonos időszakához viszonyítva. A készpénzfelvételek értéke 6 százalékkal növekedett és meghaladta a 2 124 milliárd forintot. Így az egy készpénzfelvételere jutó érték bő 78 ezer forintot tett ki.

A hazai pénzforgalmi szolgáltatóknál indított egyedi forintátutalások darabszáma közel 3 százalékkal bővült 2019 második negyedében a megelőző év azonos időszakához képest, azonban az átutalások értékében több, mint 2 százalékos visszaesés történt. Ennek eredményeként az átutalások száma megközelítette a 64 milliót, értéke pedig kevéssel 157 ezer milliárd forint felett alakult.

Az elsősorban közüzemi és egyéb rendszeres számlák fizetésére használt csoportos beszedések vonatkozásában tovább folytatódott a stabil növekedés, amelynek keretén belül a tranzakciók száma több, mint 3, értéke pedig közel 8 százalékkal bővült 2018 második negyedéhez képest.

2019 első negyedében a hazai kibocsátású fizetési kártyákkal elkövetett visszaélések száma kevesebb, mint 17 ezer darab volt, az okozott kár értéke pedig 385 millió forint alatt alakult. Ugyan a visszaélések száma közel 14 százalékos növekedést mutat 2018 első negyedéhez viszonyítva, azonban az okozott kár értéke több, mint 5 százalékkal kevesebb. Ezenfelül a visszaélések száma és az általuk okozott kár értéke továbbra is elenyésző a teljes fizetési kártyás forgalomhoz viszonyítva. A visszaélések esetében továbbra is jellemző az internetes vásárláshoz köthető tranzakciók dominanciája, amelyek a darabszám és az okozott kár értéke tekintetében rendre közel 87, illetve 85 százalékos arányt képviseltek. A tranzakciók iránya tekintetében sem történt döntő változás, továbbra is a határon átnyúló tételek jelentették a visszaélések jelentős többségét, amelyek a darabszám és az okozott kár értéke tekintetében rendre mintegy 84, illetve 88 százalékot tettek ki. Mindazonáltal a fogyasztóknak kedvező jogszabályi háttér miatt a kibocsátói oldalon leírt kár mindössze alig több, mint 7 százaléka, összesen mintegy 33 millió forint terhelte a fogyasztókat.

2019 második negyedében a hazai pénzforgalmi szolgáltatók pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásából megközelítőleg 146 milliárd forint bevételt realizáltak, ami több, mint 10 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A pénzforgalmi bevételeken belül továbbra is az átutalásokhoz (24 százalék), valamint a számlacsomaghoz és számlavezetéshez (19 százalék) kapcsolódó tételek a legjelentősebbek. Az átutalásokhoz kapcsolódó bevételek a megelőző év azonos időszakához mérten közel 13 százalékkal, mintegy 4 milliárd forinttal növekedtek. A pénzforgalmi szolgáltatók fizetési kártya elfogadáshoz kapcsolódó bevételei több, mint 21 százalékkal növekedtek 2018 második negyedéhez képest és megközelítették a 13 milliárd forintot. Ezen belül szignifikáns, mintegy 60 százalékos növekedés volt tapasztalható a bankközi jutalékok vonatkozásában beszedett bevételek esetében, ami döntően a vállalati kártyák jutalékának emelkedéséből adódik.

Az előző év azonos időszakához képest a forgalmi érték 3 százalékkal csökkent, a tételszám viszont több, mint 6 százalékkal bővült. 2019 első negyedévéhez képest a VIBER forgalom kismértékben nőtt, a forgalom értéke és tételszáma egyaránt 2-2 százalékkal növekedett 2019 második negyedévében. A forgalom bővülése elsősorban a nagyobb (2,5 milliárd forint feletti) tételértékű tranzakciókat érintette. Az értékbeni növekedés elsősorban a bankközi-, értékpapír- és a BKR-ügyletek növekedésének tudható be, míg a forgalom számosságának bővülése főként a bankközi- és értékpapír-ügyletek növekedésének tulajdonítható. Mivel a forgalom értéke és tételszáma hasonló nagyságrendben növekedtek az előző negyedévhez képest, ezért a VIBER-ben teljesült átlagos tranzakcióméret érdemben nem változott. A vizsgált időszakban összességében 450 ezer darab tétel teljesült a VIBER-ben, 355 ezer milliárd forint értékben.

Az előző negyedévhez mérten a VIBER-tagok likviditása kismértékben (alig 2 százalékkal) nőtt, míg az előző év azonos időszakához képest közel 4 százalékkal bővült. A VIBER-tag hitelintézetek forgalmuk lebonyolításához az előző negyedévhez hasonlóan továbbra sem kényszerültek hitelkeretük jelentős használatára, a maximális hitelkeret-kihasználtság (MHKK) értéke rendszerszinten alacsony (9-12 százalék körüli) szinten mozgott 2019 második negyedévében. Az MNB javára zárolt értékpapír portfólió összetételében lényeges változás szintén nem volt, az állampapírok részaránya továbbra is magas, 74 százalék.

A Bankközi Klíring Rendszer (BKR) forgalmának előző években jellemző növekedő trendje tovább folytatódott, az előző év azonos időszakához mérten a kisértékű fizetési rendszer forgalmának értéke 13 százalékkal, tételszáma 7 százalékkal nőtt. Negyedéves összevetésben a BKR-forgalom értéke 10 százalékkal, míg tételszáma 7 százalékkal bővült az előző negyedévhez képest. Az értékbeni növekedést főként az egyedi, a tételszámok növekedését pedig az egyedi és a csoportos átutalási megbízások számosságának emelkedése okozta. Összességében 2019 második negyedévében mintegy 84 millió darab tranzakció került elszámolásra, 31 ezer milliárd forint értékben. A BKR napközbeni elszámolásban a napon belüli ciklusok közötti tranzakció átgörgetések száma és értéke rendszerszinten továbbra is elhanyagolható, egyedül május hónapban fordultak elő nagyobb értékű átgörgetések, de ez is mindössze 2 bankot összesen 2 értéknapon érintett. Az éjszakai elszámolásban közel 4 év után fordult elő ismét sorbanállás. Ezekre elsősorban egyedi banki likviditáskezelési hiba miatt kerülhetett sor, nem pedig tényleges likviditáshiány miatt.

A KELER KSZF által garantált azonnali tőkepiaci forgalom 2019 második negyedévében mintegy 21 százalékkal csökkent az előző negyedévhez képest, míg a származékos forgalom tekintetében 21 százalékos növekedés észlelhető. Az előző év azonos időszakához képest az azonnali tőkepiaci forgalom 24, a származékos forgalom pedig 42 százalékkal csökkent. A nyitott kötésállomány 2019 júniusi szintje 25 százalékkal csökkent a származékos piacon 2019 márciusához viszonyítva, az egy évvel ezelőtti szinthez képest pedig közel 50 százalékos visszaesés tapasztalható.

Technikai segédlet

Az ügyfélátutalások elemzésére a [Pénzforgalmi táblakészlet](#) „Pénzforgalom” alfejezetében megtalálható idősorokat alkalmazzuk. Amennyiben kizárólag a pénzügyi infrastruktúrák működéséről szeretnénk bővebb információkat megtudni, a „Fizetési- és értékpapír elszámolási rendszerek működése” című alfejezetben megtalálható statisztikákat használjuk.

MAGYAR NEMZETI BANK
PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK IGAZGATÓSÁG
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu